

BAGSMEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, szerda 1922. augusztus 30.

236. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hófőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8—58, szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár: negyedévre 90 — dinár

SZERKESZTŐSEG: Kraja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kraja Alexandra-utca 1 (Lebach-palota)

A város ellen

A belügyminiszter olyan rendeletet készített el, melynek, ha életbe lép, kétségtelenül gyors hatása lesz. Meg fogja állítani a nagy városossá lendülő Beograd fejlődésének ütemét s ezt a nagy-szerűen növekvő várost, melyben valamennyi európai főváros közül a legtöbb építkezés folyik, meg fogja állítani világvárosra fejlődése száguldo útján.

Az ország lakossága hatóságaitól vagy segítséget kér, vagy érdeklenséget vár. De annak aligha van elfogadható oka, hogy hatósági intézkedésekkel, melyek — ezer példa van rá, se itt, se sehol nem tudják megindítani a munkát, nem tudják letörni a drágaságot, nem tudják emelni az élet standardját — gátolják a munkát, elsötétítik a várost, kitasítják a munkásokat s falvakká süllyesznek vissza a városokat.

Mert a belügyminiszter azt akarja. Megakarja akadályozni, hogy a munkások egy helyben letelepedjenek, be akarja zárni a kávéházakat és vendéglőket olyan időben, amikor a békés és dolgos polgárnak szüksége van ezekre a helyiségekre s az épülő Beogradot, ezt a nagy műhelyt, meg akarja fosztani munkásaitól. A belügyminiszternek az a terve, hogy ezt a rendeletet nemcsak az ország fővárosára vonatkozó érvénnyel lépteti életbe, hanem kiterjeszti azt az ország valamennyi városára.

A falunak és városnak küzdelemében a belügyminiszter a falu pártjára állt. Az új ország kormányzatának egyik fundamentális hibája az, hogy a különböző jogrendszerekkel, gazdasági kultúrával és népműveléssel rendelkező területekre igazgatását olyanok végzik, akik nem ismerkednek meg a királyságot alkotó valamennyi terület népének és gazdálkodásának szükségleteivel. A kisebbségi kérdések iránt a beogradi politikusokban azért kevés a fogékonyság, mert olyan országban nőttek fel, melynek nem voltak népkisebbségei. A vajdasági közigazgatás autonómiaja azért idegen előttük, mert a szerbiai városoknak és kerületeknek nem volt önkormányzatuk. A városiasság fejlesztése iránt azért nincs érzékük, mert régi országuk belső struktúrája nem a városi élet predominaló teljesítményein nyugodott.

Senkisének akarja elvitatni a szerbiai politikai közszellem érvényeit, melyeknek tiszteletré méltó tradícióként kell megmaradniok, de a háboru utáni nagy Jugoszláviának más szükségletei vannak s ezek a szükségletek egész más eszközökkel elégíthetők ki, mint amilyenek voltak a háboru előtti kis Szerbia szükségletei és a szük-

ségletekről való gondoskodás módja.

A nyugati államfejlődés a városi élet kialakulásán nyugodott. Először mindenütt a városok fejlődtek ki s az állami nagyságot a virágzó városok fejlesztették ki. A város a kultura melegágya, a kereskedelem centruma, az ipari termelés műhelye, a pénz gyűjtőcsatornája, a gazdasági élet otthona. Az a politika, amelyik a városiasság fejlődésének nem kedvez, megbénítja az állami élet fejlődését is. A patriarchális szempontok, a szűk horizontu koncepció-

ciók, a megkövesedett tradíciók tiszteletrémelő tárgyai lehetnek a nemzeti kegyeletnek. De a fejlődés élet mást követel. A városi élet termő zaját nem lehet elnémitani a falu csöndjével. Csak romlott lélek lehet az, amelyik nem tud betelni a méhes csöndjének, a frissen fejt tejnek s a szagos virágnak egyszerű örömeivel. De mi lett volna a londoni vásár, a párisi kultura, ha morális fontoskodással akartak volna utjába állni, amikor a teremtő erő s századok munkája az emberiség fővárosává emelte föl.

még jobban megerősödik, de nemcsak politikai, hanem gazdasági tekintetben is.

A kisanant legközelebbi célja Közép-Európa gazdasági rendjének fentartása és gazdasági élet rendbelsőzatala lesz. A kisanant-blokk ma 70 millió embert jelent, ez pedig egy olyan tekintélyes szám, amelyet respektálni kell mindenkinek, aki világpolitikát csinál.

Nincsics nyilatkozatai

Nincsics külügyminiszter a „Prager Presse“-nek tett nyilatkozatában különösen azt hangsúlyozta, hogy Jugoszláviának és Romániának kölcsönös viszonya, amelyet az uralkodóházak összeházasodása még melegebbé tett, egyre szorosabbá válik. A kisanantról Nincsics azt mondta, hogy ez a munka és a rend ezévévé aker vaini az európai politikában.

A „Neus Freie Presse“ munkatársának az osztrák kérdéstről nyilatkozott a külügyminiszter. Nincsics szerint Jugoszlávia Ausztriát barátságos szomszédjának tekintti és minden tekintetben azon lesz, hogy az osztrák viszonyok rendeződjenek, arról azonban, hogy az osztrák kérdés rendeződése valamely szerződéssel ellenében történjék, szó sem lehet.

Befejeződött a prágai konferencia

A kisanant államainak és Lengyelország prágai konferenciája véget ért. A konferencia lefolyásáról és eredményéről kiadott hivatalos kommuniké ezeket mondja:

— A konferencián szóvá tették mindazokat a kérdéseket, amelyek a Népszövetség legközelebbi kongresszusán szerepelni fognak, valamint azokat az egyéb kérdéseket, amelyek a konferencián résztvevő államokat érdeklik. A konferencián tökéletes összhangba hozták a négy állam képviselőinek álláspontját és a megoldásra váró problémákra vonatkozóan határozatokat is hoztak. Ellatorozták, hogy a Népszövetség kongresszusán a négy állam delegátusai a leg-szorosabb konklakusban fognak naradni egymással. Több kérdést a genfi kongresszusig elhalasztottak. Behatóan megvitatott az osztrák és ezzel kapcsolatban a középeurópai problémákat is. Megállapították újból annak a szükségességét, hogy a négy állam egymással egyetértésben járjon el mindazokban a kérdésekben, amelyek ezeknek az országoknak a közös érdekeit veszélyeztetik. Ezért a négy állam továbbra is a leg-szorosabb együttműködést fogja követni Közép-Európa és egész Európa békéjének a fentartására.

Arról a kérdéstről, hogy Magyarország fölveszik-e a Népszövetségbe, Prágában nem határoztak.

Befejeződött a prágai külügyminiszteri értekezlet

Megvitaták a Népszövetség elé kerülő ügyeket — A marienbadi konferencia előkészítése — Az osztrák probléma — Az olasz beavatkozás feltételei

A marienbadi konferencia jellemző érdekessége, hogy a konferencián napirendre kerülő kérdéseket Pasics és Benes még előzleg megtárgyalják a prágai külügyminiszteriumban. Így a marienbadi konferencián csupán az történhetik, amit a két külügyminiszter elhatároz. Benes Nincsics külügyminiszterrel is tanácskozott és a konferencia után megállapították, hogy Jugoszlávia és Csehszlovákia külpolitikája minden tekintetben tökéletesen harmonikus.

Dvorszabek csehszlovák meghatalmazott miniszter kijelentette, hogy a kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások jól haladnak előre. Szeptemberben csehszlovák bizottság jön Beogradba, hogy megegyezést létesítsenek a dalmáciai bor Csehszlovákiába való szállítására, valamint a csehszlovákiai sör Jugoszláviába való hozatalára vonatkozólag.

Benes, Pasics, Duka, Nincsics és a lengyel Pile tanácskozásokat folytattak Benes magánlakásán.

A megbeszélésen a Népszövetség genfi konferenciáján szereplő kérdésekről tárgyaltak, így elsősorban

a nemzeti kisebbségek ügyéről, Magyarországnak a Népszövetségbe való f. v. letéről és a kisanantnak a népszövetségi képviselőteréről. Elhatározták, hogy csupán Genfben határoznak abban a kérdésben, hogy ki képviselje a kisanantot a konferencián.

Az osztrák kérdés

Ami Ausztria kérdését illeti, a marienbadi konferencián az a felfogás alakult ki, hogy a kisanant semmi körülmények között nem egyezhet bele egy olasz-osztrák vámanúbiába, sem pedig Ausztriának Németországhoz való csatlakozásába.

A prágai „Narodni List“ az osztrák problémával kapcsolatosan azt írja, hogy az olaszok pusztán a kisanant irányában érzett féltékenykedésből mutatnak most oly feltűnő érdeklődést Ausztria iránt. A csehek, akik 300 évig éltek Ausztriában, egyáltalán nem helyeznek súlyt arra, hogy az osztrákokkal közlebbi viszonyba kerüljenek.

Óvakodni kell mindenesetre attól is, hogy az osztrák kérdésből amely tulajdonképpen csak gazdasági kérdés, politikai kérdést csináljanak. Az könnyen végzetes nézeteltéréseket okozhatna a szövetségesek között.

„Kablogram“ távirati ügynökség londoni keletkezésű leleplezéseket közöl, amelyek diplomáciai körökben nem csekély feltűnést keltenek. Eszerint London és Róma megegyeztek arra néve, hogy Olaszországnak mikor van joga az Ausztriában való intervencióra.

Eszerint Ilália közbeléphet, ha Ausztriában

1. a Németországgal való egyesülésre készülődnek,
2. rendezavarások, forradalmi megnyilvánulások idején, végül
3. ha az osztrák külpolitika a kisanant felé keres kapcsolatot. Angliának állítólag az a véleménye, hogy most elérkezett az olasz intervenció végső terminusa. Amennyiben ez a hír megfelel a valóságnak, az osztrák kérdés még zavaros komplikációk előidézője lehet.

A gazdasági blokk

Prágai felhivatalos lapok élesen foglalkoznak az új Csehszlovák-Jugoszláv szerződéssel. Ugy vélekednek, hogy ez a mai helyzet szempontjából semmi lényeges változást nem jelent. A kisanant-blokk ezzel a szerződéssel

Országos felzudulás a zárórarendelet ellen

A rendelet egy falusi vénember embergyűlöletéből fakad — írja a Tribuna — Csak szeptember végén ül össze a szkupstina

— A belpolitikai hírei —

A politikai érdeklődés ma inkább a külpolitikai kérdések felé fordul. Feszülten várják a Prágából érkező híreket, valamint a prágai tanácskozások visszhangját a világsajtóban. A belpolitikában a szeptember 5-ére összehívott minisztertanács elé tekintenek nagy várakozással. Sok fontos kérdésnek is a drágaság elleni rendszabályoknak, a szkupstina összehívásának, esetleg az új választások időpontjának és sok egyebeknél kívül *Timotijevics nagy port felvert közérkölcseket védő rendeletének sorsa fog itt eldőlni.*

A kávéházak, barok és büffék ellen készülő belügyminiszteri rendelet országsszerte nagy izgalmat idézett elő s nemcsak az érdekelt vállalatok tulajdonosai között.

Beogradban az érdekelt ipartestületei üléseket tartottak. Elhatározták, hogy deputációval keressék fel a miniszterelnököt, akinél tiltakozni fognak a rendelet ellen és hogy egyébként is minden módon megkíséreljék a rendelet életbevitelének megakadályozását. A büffetulajdonosok egyesülete ezenkívül a büffé tartási jog törvényes rendezését is követelni fogja, miután ez eddig teljesen rendezetlen.

Kedden Zagrebból Beogradba érkezett Pavlekovics, a horvát-szláv országok szövetségének elnöke, hogy a szervezet nevében a pénzügyminiszteriumtól a 20 százalékos fogyasztási adó eltörlését kérje, amely szeptember 1-én lép életbe. Tiltakozni fog az elnök a belügyminiszterrel is a kávéházak és barok korai zárójának elrendelése ellen is.

Az ország többi részeiben is hasonló mozgalmak indultak meg a miniszter tervei ellen, akcióra készülnek a suboticiai érdekeltektől üzletulajdonosok is.

A szerb és horvát sajtó szinte egyhangúlag elléli Timotijevics terveit. Jellemzően leközölik a beogradi Tribunának, *Pasics* lapjának véleményét a kérdéssel. A cikk „Hazug népszerűség” címmel a következőket mondja:

— *Timotijevics mindig oleső demagógiából élt. Minthogy falusi mentalitású, ugylátszik, arról van meggyőződve, hogy Beogradot úgy lehet megmenteni, ha semmiben sem tesz hasonlóvá Európa kulturál részeinek nagy városaihoz és fővárosaihoz. Emellett azt hiszi, hogy Délserbiában és Montenegróban sokkal jobb lesz a közbiztonság, ha hadat üzen a beogradi kávéházaknak és ha egész Beogradot arra kényszeríti, hogy egy eldugott falu életét élje.*

A kávéházakról tervezett új rendelete csak egy falusi vénember mizantropiájának a jele, aki a multrol sópánkodik és aki azt hiszi, hogy minden jobb volt, mikor ő még fiatal volt. Ha a demokrácia a szabad polgárok feletti gyámokdásból áll, akiknek az állam elő fogja írni, mikor keljenek fel, mikor feküdjenek le és hogyan éljenek, akkor ennek a demokráciának erősen olyan szaga van, mint valami elsavanyodott reakcionárius szenilis

rendszabályainak.

Elhalasztják a szkupstina megnyitását

Beogradból jelentik: A szkupstina elnapolásakor ebban állapodtak meg a pártvezérek, hogy szeptember közepén ül újra össze a szkupstina, hogy néhány sürgős javaslat elintézése után pár hetes szabadságra oszoljon szét. Addig a törvényhozó bizottságnak el kellene intéznie néhány javaslatot, hogy a teljes ülésnek legyen anyaga. Azonban mindaddig a törvényhozó bizottság összehívására sem történt intézkedés, mert tagjainak legnagyobb része még vidéken tartózkodik. A kormány maga sem döntött még a szkupstina összehívásának idejéről. A „Pravda” értesülése szerint ez a kérdés is a szeptember 5-i plenáris kormány ülésen fog eldőlni

A választójogi anket előkészítése

A magyarok választójogának kérdése — Vita a választójogi törvény értelmezése körül — A magyarság képviselőit nem hívják meg az anketra

A magyar nemzeti kisebbségnek a választók névjegyzékéből való kihagyása által keletkezett súlyos sérelem orvoslása — amint már megírjuk — a szeptember folyamán Suboticián összehívandó anket lesz hivataly megoldani. Beszámoltunk már arról, hogy ez az anket *Timotijevics Koszta* belügyminiszternek előkésése alatt fog lefolyni és résztvesz azon a Bácska. Bánát és Baranya valamennyi kormányexponense is. Az anketen arról fognak tanácskozni, hogy a nemzeti kisebbségeket milyen módon vegyék fel a választók névjegyzékébe.

A magyarságra nézve nagyfontosságú anket előkészületei folyamatban vannak már és azt valószínűleg szeptember első felében tartják meg Suboticián. Az anketre feltehetően ideérkezik *Timotijevics* belügyminiszter, valamint jelen lesznek a vajdasági főispánok is teljes számban. *Dobanováski* főispán, aki az egész akció kezdeményezőjének tekinthető, most ismét Beogradban tartózkodott néhány napig és ebből az ügyben is folytatott tárgyalásokat.

Megbízható forrásból származó értesülésünk szerint azonban a választójogi anket előkészítésével kapcsolatban érdekes vita merült fel újból a nemzeti kisebbségek választójoga körül. Maga a kérdés ugyan alapjában nem lehet vitás, miután hivatalos helyről is többször kijelentették, hogy az *alkotmány értelmeben a nemzeti kisebbségeknek feltétlen biztosítva van a választójoguk*, azonban a kérdésben most megint zavart okoz az, hogy a választójogi törvénynek a nemzetiségekre vonatkozó részét homályosnak és többféleképpen magyarázhatónak tartják.

Megírtuk legutóbb, hogy a választójogi anket megtartása előtt *Timotijevics* belügyminiszter meg tárgyalta a törvényelőkészítő-bizottság tagjaival a nemzeti kisebbségek választójogára vonatkozólag és értesítésünk szerint ezeknek a tárgyalásoknak kétes a kimenetele, miután még a törvényhozó bizottságban belül sincs végleg kialakult vélemény ebben a kérdésben.

Igy ismét előtérbe kerül a választójogi törvénynek az a homályosan megfogalmazott szakasza, amely már

és valószínűleg szeptember 28-ra hívják majd össze a nemzetgyűlést. Az elhalasztás indoka leginkább a közbeeső pravoszláv s katolikus ünnepek nagy száma lesz, valódi oka pedig, hogy a törvényhozó bizottság időt nyerjen a tisztviselői törvény letárgyalására. Ellenzéki körökben nagyon elítélően kommentálják a kormány e tervét és a megkötött paktum megszegését vetik a kormánypártok szemére.

Davidovics befejezte propaganda körútját

Beogradból jelentik: *Davidovics* Ljuba, a demokrata párt elnöke, 30-án tér vissza délszerbiai agitációs körútról Beogradba. *Davidovics* körútján több mint harminc pártértekezleten és népgyűlésen vett részt. Demokrata lapok szerint utja a legszebb eredménnyel járt, a nép mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta. A radikális sajtó sem vonja kétségbe *Davidovics* sikereit, de hozzátésszik, hogy ezeket elsősorban oleső demagógiájának köszönheti, mert mindenütt minden jót ígért a népnek.

Kirabolt palicsi lakás

Egy cseléd kifosztotta gazdájának lakását

A Palicson legutóbb történt beletöréseket és a közbiztonsági állapotok romlását már legutóbb szóvá tettük és most egy újabb eset igazolja azt, hogy Palicson az utóbbi időben veszedelmes mértékben szaporodnak a beletörések és rablások. A legújabb áldozat *Havas Emil dr. ügyvéd*, akinek lakását kifosztották.

Havas Emil dr.-nak a *Ludas-ut* egyik villájában van a lakása, ahol a nyarat családjával tölti. A napokban új cselédet fogadtak *Havasék*, aki mindjárt szolgálatba is lépett. Néhány napig azonban még a helyén maradt a régi cseléd is, aki azonban a lakás kifosztásának estőjén már nem tartózkodott a lakásban, hanem egy szomszédos lakásban aludt.

Igy a lakás teljesen az új cseléd gondjaira maradt, amikor *Havas Emil dr.* nevével este eltávozott hazáról. Tizenegy óra tájban tértek haza *Havasék* a strandról, de legnagyobb meglepetésükre a lakást tárva-nyitva, teljesen kifosztva találták, néhány órányos kis gyermekük pedig, aki szintén a szolgáló gondjaira volt bízva, egyedül volt a lakásban.

Az új cseléd felhasználta a kedvező alkalmat és *Havasék* minden kéznél levő ruháját, fehérneműjét és egyéb értékét magával vitte, sőt a megvetett ágyakról még az ágyműt is lehozta és ellopta. *Havas Emil dr.* másnap feljelentést tett a hitlen cseléd ellen, azonban eddig nem sikerült a nyomára akadni. Minden valószínűség szerint a lopott holmival Magyarországra szökött át. *Havasék* kárát eddig még nem is sikerült megállapítani, miután előbb leltárt kellett készíteniük arról, hogy városi lakásokból a nyár kezdetén mit vittek ki magukkal Palicsra.

A munkáslakások

kérdése

Nem akarják veszni hagyni a Putri-kaszárnyát

Csak tegnap számoltunk be arról, hogy a város tanácsa leszavazta azt a javaslatot, mely szerint a *Putri-kaszárnyát* munkáslakásokká alakították volna át. A munkáslakások létesítésének régóta vajdasági kérdése azonban ezzel a határozattal úgy látszik még sem kerül le a napirendről, miután egyes gyártelepek igazgatóságai most mégis meg szeretnék menteni a *Putri-kaszárnyát* munkáslakások céljára.

A *Putri-kaszárnya* rozoga épület, a város ugysem tudja használni semmire és az teljesen paragon hever és lebontás lenne előbb utóbb a sorsa. Viszont a kaszárnya közelében levő suboticiai gyárak már ugysis szintén régebben foglalkoznak azokkal a kérdéssel, hogy munkáslakásokká létesítsenek mert a nagy lakáshiány igen erős mértékben érezhető a gyár munkásság körében, amely ha nagynehezen tud is szükségkéllakához jutni, az gyakran olyan távol fekszik munkahelyétől, hogy ez a körülmény újabb akadályt képezi a kiült lakásba való beköltözésnek.

Maguk az egyes gyárak azonban csak nehezen valószínűsíthetik meg a munkáslakások tervét, miután az nagy költségekkel jár. Ugyanígy anyagi okokból mondott le most a város tanács is ennek a szociális intézkedésnek a keresztülvételéről. Most azonban felmerült az a praktikus terv, hogy az egyes suboticiai gyárak a várossal együtt építsék fel a munkáslakásokat, miután ezekben a *Putri-kaszárnyából* való átalakítása nagyon alkalmas és aránylag oleső.

A munkáslakások így módon való létesítésének vagy az lenne a formá-

ja, hogy az érdekelt gyárak hiteleznek az építés költségeit és ennek ellenében a lakások elsősorban ezeknek a gyáraknak a munkásait illetnék meg, vagy pedig maguk a gyárak építenék fel a munkáslakásokat, ha a város a Putri-kaszárnya épületét erre a célra nekik díjmentesen, bizonyos rekompenzációk ellenében átengedné.

A városi tanácsban a legmesszebbmenő engedékenység tapasztalható a kérdésnek ilyen módon való megoldása tekintetében és a tárgyalások ilyen irányban legközelebb már megindulnak.

A bécsi interparlamentaris konferencia

Népszavazás résztvevő — A nemzeti kisebbségek ügye és a kisantant kiváltságai maradás — A magyar csoport offenzívája a kisebbségi kérdés tárgyalásánál

A Bácsmegyei Napló bécsi tudósítójától.

Az osztrák szövetségi parlament ülésében megkezdődött az Interparlamentaris Uniók húszadik nemzeti kongresszusa. Népszavazás körül jár a világ minden részéből összerendezett résztvevő parlamenterek száma. Nagynevű, internacionális súlyú politikusok és szürke ismeretlen sorakoznak egymásután a résztvevők listáján. Itt van a főkérdés majdnem minden parlamentnek képviselője, csupán a kisantant államok parlamenti csoportjai maradtak távol. Ez a tény természetesen sok mindenféle rosszakaratú és fantasztikus kommentárta adott okot. A fantasztikus hírek igazi magját megállapítandó, felkerestem a konferencia előkét, dr. Heinrich Mataja államtitkár és felvilágosítást kértem tőle. Mataja dr. ezeket felelte kérdéseimre:

— Tény, hogy a kisantant államok csoportjai nem vesznek részt a konferencia munkájában olyan formában, ahogy azt terveztek. Az elhatározás okát — mivel nekünk nem jelentették be — megmondani nem tudom. — A nemzeti kisebbségek ügyét tárgyalni fogjuk: Adelswaerd svéd professor fogja ezt a kérdést referálni. Ez a konferencia lesz ezerszázötvenegy óta az első teljes kongresszus és igazán kár, hogy még ezen a kongresszuson sem lesz együtt a világ minden parlamenti testületének képviselője.

— A francia delegáció körében úgy tudják, és ez indokolás látszik a legkihívatóbbnak, — hogy a távolmaradásnak semmi egyéb oka nincs, mint a Népszövetségi Liga prágai konferenciájának emlékeztetés diszharmonikus lefolyása. A távollevő Uniók a prágai kongresszus tanulságai alapján hozták meg határozataikat.

De ha vannak távolmaradás csoportok, viszont vannak olyanok is, amelyek teljes garnitúrával vonulnak fel, oly kvantitatív arányban, amiből hatásonlót az eddigi interparlamentaris konferenciákon nem láttak. Elsősorban a magyar csoport vonulatot fel több mint száz tagot. Külön hajó hozta a magyar képviselőket Bécsbe és ugyanaz a hajó szolgál lakásul a magyar kongresszusi tagoknak. Itt van Andrassy, Apponyi, Klebelsberg, Dróczy, Csontos Imre — egyszerűen az egész magyar politikai világ a szocialisták kivételével.

A magyar delegációnak különben nem a legkedvezőbb fogadtatás várta Bécsben.

Mint minden konferencián, természetesen itt is virágzik a mindenfajta propaganda. A magyar politikai kurzus ellen két irányból is offenzíva indult meg. Minden érkező kongresszusi tag legelőször is egy szürkeablás könyvet kap a kezébe. A címe: »Verbrechen an Odenburg«. A címtáblán éges falvak, akasztások és a háttérben ez a felírás: Magyarország. Ezt a könyvet a nyugatmagyarországi német szövetség terjeszti.

Mert, amint a könyvből megtudjuk, az osztrákok még mindig nem mondják le Sopronról. De erős offenzíva indult meg a magyar politika elleni oldalról is. A bécsi emigráns angol, német és franciayelvű broszúrákat adtak ki, amelyben a magyar kurzus rendszere ellen tiltakoznak. A magyar delegátusok viszont a nemzeti kisebbségek érdekében küzdenek támadásra.

Bécs kitesz magáért és ami rendkívüli szomorú züllöttségében nyugtani tud, azt mind a konferencia rendkezdésére bocsátja. Vasárnap este a schönbrunni kastély pompás termeiben fogadós volt, hétfőn a Konzerthausban zárt dinner, kedden Hainisch köztársasági elnök fogadta a Palhausplatzon az Unió tagjait. A parlamentben az újságírók kényelmére külön posta és tévirdahivatall rendeztek be. A sajtószolgálat elsőrendű. Minden újságíró a tiltkarság után azonnal megkapja francia nyelven valamennyi elhangzott felszólalás teljes szövegét. Valamennyi nagy

A jugoszláv-cesh katonai megegyezés rendkívüli izgalmat kelt Budapesten

A magyar külügyminiszter Genfben utazik — Sürgetik a külügyi bizottság összehívását

Budapestről jelentik: A *Hollandsch Nieuws bureau* jelentése, mely hírt ad a Csehszlovákia és Jugoszlávia közötti katonai konvenció létesülésétől és azokról a kidolgozott haditervekről és katonai készülődésekről, amelyek Ausztria és Magyarország területének árán a Szávya-korridor megvalósítását célozzák, — nagy felháborítást keltett egy a közönség, mint a politikusok körében. A politikai pártklubokban — ámbrá higgadtan ítélik meg a helyzetet — élénk megbeszélések tárgyát képezte a jugoszláv-cesh törekvéseknek ez a pozitívformában való megjelenése.

A helyzettel jól ismerős, a kérdésben elsőrendűen autentikus helyen, ahol a magyar kormány felfogását is jól ismerik, a cseh-jugoszláv katonai készülődések híréhez a következő érdekes reflexiókat fűzték a *Bácsmegyei Napló* budapesti munkatársa előtt:

— A Csehszlovákia és Jugoszlávia közötti, a szávya korridor gondolatának realizálását célzó katonai megállapodások, sőt formális felvonulási tervek létesülésétől szóló hír nem kelthet meglepetést azok előtt, akik az európai események fejlődését a londoni konferencia csődje óta figyelemmel kísérték.

A londoni konferencia szétválása óta, ahol a nyugati hatalmak együttese tartó-kapcsaiban meglazult,

egy általános európai krízis vette kezdetét, melynek most fontos fordulópontja elé érkeztünk.

A nyugati hatalmak közötti felmerült ellentét, amelyek a nagyhatalmi egységét megbontották, új impulzust adtak a kisantant hatalmi törekvéseinek és bizonyos lehetőségeket feltárva,

új tápot adtak a cseh és jugoszláv közeledési tervnek.

— Ezek a hatalmi törekvések természetesen vezetnek Ausztria, a meggyöngyült, a gazdasági agóniában vergődő Ausztria felé. Hiszen ebben az agóniában, — amint mindenki előtt világos, aki a cseh és az osztrák ipari érdekeltségnek az utóbbi időben végbement elkeseredett harcát figyelemmel kísérte — a cseh aspirációknak nem csekély része van.

A cseh és jugoszláv hatalmi törekvésekkel azonban szemben áll Olaszország,

amely az ántant államai közül a leg-

kedvezőbbül van érdekelve ebben a kérdésben és amely nem egyezik abba bele, hogy a kikötő városa Hüntherlandját képező osztrák területen a szávya hatalom vehesse meg a lábát. Ez a törekvés Olaszország legteljesebb ellenállásával fog találkozni. Már most, ha emellett számbavevessük azokat a belső nehézségeket, amelyeknek belülről ható erejével kell a kisantant e két államának megküzdnie, — Csehszlovábia a szávya autonómia gondolatának egyre növe arányokban való jelentkezését, kétségtelemmé válik a tények objektív szemléltetője előtt, hogy bár a cseh-jugoszláv katonai készülődések híre minden komoly megfontolást megérdemel, nagyon kérdéses, van-e eréje Csehszlovágnak legyőzni a terve végrehajtását gátló belső akadályokat.

Sz. V.

A magyar belügyminiszter Genfben.

Bánffy Miklós gróf külügyminiszter szerdán utazik el Genfbe a magyar kormány képviselőtétében, az osztrák kérdés tárgyalásakor. A magyar külügyminiszter megkísérlí érvényesíteni azokat a szempontokat, amelyek a kérdés magyar vonatkozásaihoz fűződnek.

Összehívják a külügyi bizottságot.

Budapestről jelentik: Az ellenzéki képviselők sürgetésére, de az egyes pártok képviselői kívánságára is. Bethlen miniszterelnök elhatározta, hogy a külügyminiszter távollétében is összehívja a külügyi bizottságot. A külügyi bizottság foglalkozni fog azzal az új helyzettel, melybe a jugoszláv-cesh megegyezés folytán került Magyarország.

Orvosi műszerek

nagy választékban érkezték és jutányos áron kaphatók

Tenner optikus

Subotica, Kralj Alexandra-u. 11.

Műtárgyat! Műszerszereknél! Betegápolási cikkek nagy raktára!

Izgalmak a francia munkásság körében

— Általános sztrájk fenyeget —

Párisból jelentik: A munkásság ama mozgalmához, amelynek célja, hogy a vasárnap Havrcban lejátszó-dólt véres zavargások miatt 21 órai általános sztrájkot rendezzenek, eddigelő csak a kommunista munkások csatlakoztak. Kormánykörökben azonban, tekintettel a munkásság izgalma, összejöttésektől tartanak, miért is a francia kormány nagyszámú övintézkedéseket léptettek életbe. Párisban nemesak a rendőrséget, hanem a teljes katonai helyőrséget készenlétebe helyezték.

A Havas-ügynökség jelentése szerint Rouenban 24 órai általános sztrájkot hirdettek, úgy hogy a kikötőben horgonyzó 55 hajónak kirakodása lehetetlenné vált.

A reggeli párisi lapok jelentése szerint az általános munkásságvégesség elvetette azt, hogy sztráklakozók a túlzók részéről kiadott sztrájkparancshoz. Fejszólította híveit, hogy dolgozzanak tovább, de a mai nap munkabért adják a havrci sztrájkolóok javára. Egyébként a munkásságvégesség szolidaritásnak nyilvánította magát a havrci sztrájkolókkal és a kormányt tette felelősé a kiöntött véért. Szombaton és vasárnap országsszerte tüntető gyűléseket rendeznek. A határozat következtében valószínű, hogy csak Párisban lesz részleges sztrájk.

Nincs kilátás megegyezésre a német jóvátételi ügyében

Szerdán folytatja tárgyalásait a jóvátételi bizottság

A jóvátételi bizottság a Wolff-ügynökség párisi jelentése szerint ülést tartott, amelyen Amerika képviselője is résztvett. A bizottság a német kormány által július 12-én előterjesztett moratóriumkérés fölött szerda előtt aligha dönt. Hivatalosan közölték a német kormánnyal, hogy a bizottság szerdán hajlandó meghallgatni a német kormány meghatalmazott képviselőit. A Maín szerint a döntés elhalasztása belga kezdeményezésre történt. Belgium ugyanis elhatározta, hogy három hónapig Németországtól készpénzfizetés helyett szállításokat fogad el. A Havas-ügynökség úgy tudja, hogy a jóvátételi bizottság szerdai döntése egyhangy lesz.

Újabb német javaslatokat várnak.

Berlinből jelentik: Az angol-francia ellenlétek a jóvátételi bizottság szombati ülésén akkorak voltak, hogy a megegyezésre egyáltalán nem volt remény. A francia megbízottak teljesen elfogathatlannak minősítették a legújabb német javaslatokat is és azoknak felülten elutasítási javasolták. Az angolok is azon a véleményen voltak, hogy a német javaslatok nem kielégítők, azonban nem tartották helyesnek a tárgyalások megszakítását, hanem azt ajánlották, hogy a németeknek még egyszer adjanak alkalomt a nyilatkozásra. Általában az a vélemény uralkodik, hogy a helyzetet rendkívül komolynek kell tartani, mert a német kormány ismét határozottan kijelentette, hogy legutóbbi javaslatlan tümenő ajánlat teljes léptettség. A megegyezés reménye, amely angol körökben él, eddig még nem közelített a megvalósuláshoz, mert eddig még — éppen a német kormány emillett nyilatkozata folytán — újabb német javaslatok nincsenek.

Novisadon is akció indul a drágaság letörésére

A novisadi radikális párt városi bizottsági tagjai beadványt intéztek a polgármesterhez, amelyben kérték, hogy sürgősen hívjon össze rendkívüli közgyűlést, amelyen a drágaság letörésével kapcsolatban a város lakosságának ellátása kérdésével foglalkozzon.

A polgármester, aki a rendkívüli közgyűlést szeptember 2-ára hívta össze, munkatársunknak a következőképpen nyilatkozott a radikális párt akciójáról:

— A közgyűlés összehívását a radikálisok kérték, hogy a drágaság letörésével kapcsolatban az élelmiszer problémáját a közgyűlés megtárgyalja.

— Ezt a kérdést — véleményem szerint — részlegesen Novisadon nem lehet addig megoldani, míg az egész országban egyszerre, egyöntetűen meg nem indul a drágaság elleni küzdelem. A drágaság országos — sőt nemzetközi — jelenség, aminek letörése csupán Novisadon lehetetlen. Ha a város a maximális eszközeihez folyamodik, akkor az a helyzet áll elő, hogy más vidékekről jönnek ide az emberek és elvásárolják az élelmiszereket a novisadiak elől. De különben is a *maximális ellenkezik az alkotmánnyal* amely a szabadkereskedelmét szankcionálta. Míg a kormány ezt az alkotmányos principiumot meg nem változtatja, addig nem lehet Novisadon ehhez a módszerhez folyamodni.

— Szóba kerül a közgyűlésen a kórház megváltásának ügye is. A város mindaddig nem fizette ki a 12 millió szerződés. A radikálisok most a szerződés felbontását akarják keresztülvinni.

Trumbics hivei Splitben tüntettek a kormány ellen

Csendőrség kergette szét a tüntetőket

Splitből jelentik: Vasárnap a spliti Karaman-mozgósínház helyiségeiben az ottani lakosság politikai gyűlést tartott, melynek résztvevői a gyűlés után üdvözlő küldöttséget küldtek a Splitben tartózkodó Krsztely és Pribicevics miniszterekhez. Közvetlenül ez után ugyanebben a helyiségben a demokrata párt is gyűlést tartott, melyen Pribicevics miniszter hosszabb beszédben ismertette a kormány politikáját és működését. A spliti lapok, a *Zivot* kivételével, megállapítják, hogy Pribicevics demokrata miniszter beszéde saját párhívei körében is nagy megütözést keltett.

Hétlőn délelőtt tíz órakor érkezett meg Bukariból Splitbe Trumbics Ante, akit a tengerparton több ezer főnyi néptömeg várt. Az emberek vállalkoztak Trumbicsot szállására, aki lakásának erkélyéről beszédet intézett a tömeghez. Trumbics élesen kikelt a kormány ellen és beszédében több minisztert a legeszebb hangon kritizált. A jelenvolt rendőrbiztos erre fölszólította Trumbicsot, hogy beszédét fejezze be, ami ellen a volt miniszter tiltakozott és kijelentette, hogy mint képviselőnek joga van választóhoz beszélni.

A beszéd befejezése után a néptömeg Trumbicsot éltetve és

a kormány ellen tüntetve, a tengerpart felé vonult, ahol rendőrök állták útját a tüntetőknél. A rendőri közbelépés összeütközésre vezetett és a rendőrök karddalapítva kísérelték meg, hogy a tömeget szétoszlassák, amit azonban csak a kivételesen nagy számú csendőrség segítségével sikerült elérni. A tüntetők közül

Az osztrák kancellár utja eredménnyel járt

Vám- és érme unio Olaszországgal, vámunió Jugoszláviával

Seppel kancellár közép-európai zárandokutjának eredményei kezdenek lassankint kibontakozni. Bár a kancellár nyilatkozatai csak általánosságban mozogtak, mégis több jel már most arra vall, hogy

a kancellár pozitív eredményeket hozott magváltó utjáról. Politikai elváratai előtt bizalmas körben meglehetősen optimizmussal nyilatkozott különösen *Schanzerrel folytatott tanácskozásai alatt szerzett kedvező benyomásairól*. A kancellárhoz közelálló helyen szerzett értesítések és bécsi olasz diplomáciai forrásból származó információk meggyőznek abban, hogy az egy hétig folyt különböző tanácskozásokból *az Olaszországhoz való közeledés gondolata került ki győztesen*.

Bécsi diplomáciai körökben szerzett információk szerint

a kancellárnak sikerült Prágában Benesék hozzájárulását megnyerni egy Olaszországgal létesítendő vám- és érme-unióhoz azzal, hogy Olaszország mellett Jugoszláviával és Csehországgal is a vámkérdés tekintetében lényeges közeledés jön létre.

Bécsből jelentik: A kancellárnál

Hogy lesz a nyolcezer koronából tízenyolcezer korona a fa ára?

— Bácskai láncosok hajtják fel Szlavóniában a faárakat —

A háború alatt az éhező bécsieknek Magyarországra kellett menniük, ha lisztet akartak látni. Hogy legalább szemüket melegen tartsák a luszezer koronás fával fűtő bácskaiaknak, na-holnap Szlavóniába és Horvátországba kell ellátogatni. Azonban ajánlatos, hogy letagadják bácskai mivoltukat, mert a vajdaságiakat manapság nem szívesen látják Szlavóniában.

— Maguk az okai. — mondotta egy horvátországi ur utazás közben. — hogy már nyolcezer koronát kell fizetnünk a tűzfáért.

Igy mondta: »már, mert azon a vidéken a csimborasszója az árának az a nyolcezer korona vaggonként, amit nálunk két ólert kell fizetni. Horvát-Szlavonországban, az erdők hazájában, — amely főnap ut töltünk, — pár hónappal ezelőtt még öt-hatezer koronát fizettek a fáért.

— Jönnek a bácskai láncereskedők, — mondotta utifársam — és semmi árat sem sokálnak, amit a termelők kérnek fölük és ezzel teljesen elrontják az árakat. Ma ugyan még nyolcezer koronáért kapunk itt tűzfát, de már kilencezer koronás árról is beszélnek, mert a *Bácska mindent megfizet*. Természetes, ha aztán a valódi kereskedők akarnak valamit vásárolni, az is kénytelenek a láncosok felhajtott árai után igazodni.

Egy fogyasztó mondotta mind ezeket, akinek haragja saját szempontjából érhető is a bácskaiak ellen. De a fatermelők és ottani kereskedők is megerősítik az elmondottakat.

Szlavóniában, Horvátországban általában utaznak a bácskai alkalmi fakeskedők, akik nemcsak a termelőknél vásárolnak, hanem az ügyön-

a helyszínen több embert letartóztatnak.

A lakosság igazgott hangulatára való tekintettel a szállodát, melyben Pribicevics miniszter lakik, csendőrök vették őrizetbe. *Hétfőn este a spliti nacionalista ifjuság tüntetést rendezett Pribicevics miniszter mellett. A miniszter tegnap hajóval Jelsába utazott.*

megjelent a bécsi diplomáciai kar. A kancellár beszámoló külföldi utjáról és az Ausztria érdekében legközelebb teendő lépésekről.

Utána minisztertanács volt, amely meghallgatta a kancellár és a pénzügyminiszter jelentését a prágai, berlini és veronai tárgyalásokról és megállapította a legközelebb újabb meginduló parlamenti tevékenység külpolitikai és pénzügyi irányelveit.

Az olasz kormány Karinthia megszállásának terve ellen

Rómából jelentik: Szerdán Facta elnöklésével összeült az olasz minisztertanács, hogy döntő elhatározásokat hozzon. A *Nazione* jelentése szerint a minisztertanács Karinthia és Stáier, valamint néhány osztrák város jugoszláv katonaság általi megszállásának kérdésével fog foglalkozni, ami olasz felfogás szerint csak akkor történhetne meg, ha Ausztria azt egyenesen kéri, de akkor is csak Olaszország hozzájárulásával. Az olasz minisztertanács erre vonatkozólag döntő határozatokat fog hozni és erről egy a szövetségeseket, mint Ausztriát és Jugoszláviát is értesíteni fogja.

vesztette, úgy hogy az erdőirtási engedélyek csökkentése a beföldön egyáltalán nem idézett és nem idézhet elő fáhiányt, sőt, magukról a termelőktől vett információ szerint is — *lában még mindig túltermelés van.*

A szlavóniai és horvátországi városokban egy öl tűzfa 1700—1800 koronába kerül. Ott az ölmértéket »erdei öbén« értik és egy vaggonból négy és fél ölet mérnek ki. Nálunk *öt öl fa kerül ki egy vaggonból.*

A szlavóniai fogyasztók az említett áron — ami vaggonként nyolcezer koronának felel meg — minden nehézség nélkül juthatnak tűzfához, annak dacára, hogy a tűzfa-konjunktúrán megzavagodni vágyó bácskai láncosok erős versenyt fejtenek ki az ottani fogyasztókkal szemben. Ezek azonban joggal tartanak attól, hogy az egymással konkurráló és két-három ezer koronás külön jutalékkal dolgozó bácskaiak rövidesen még jobban felhajtják a faárakat és a helyszínen a szlavóniai fogyasztóknak is megdrágtítják a tűzelőanyagokat.

De nemcsak a termelő-vidék fogyasztóinak, hanem a Vajdaság legitim kereskedőinek a helyzetét is megnehezítik a fa- és vaggonhiány zavarosában milliókat halászni akaró alkalmi fakeskedők, mert a tisztességes kereskedelm is kénytelen a láncosok által indokolatlanul felhajtott magas árak és utjonnan bevezetett három ezer koronás ügynöki jutalékok után igazodni.

Ezért haragszik Szlavónia a Bácskára és ezért kerül a nyolcezer koronás tűzfa nálunk tízenyolcezer koronába.

Ismeretlen tettesek szétrombolták

a „Hírlap“ szerkesztőségét

A rendőrség megindította a nyomozást

Kedden este félnyolcokor több ismeretlen fiatalember behatolt a suboticei „Hírlap“ szerkesztőségébe, ahol csupán a szolga és egy hírlapíró tartózkodtak. A fiatalember, akik bozokkal voltak felszerelve, fölszólították a hírlapírót, hogy távozzon, mert a szerkesztőséget széjjel fogják rombolni. A hírlapíró kérte őket, engedjék meg neki, hogy még pár percig telefonon beszélhessen Beograddal, hogy felvehesse a beogradi tudósító jelentését. A fiatalember azonban nem hagyta tovább dolgozni, *revolver fogták rá és kényszerítették, hogy a szerkesztőség egyik sarkába vonuljon.*

Mikor ez megtörtént, nekifogtak az íróasztalok, berendezések szétrombolásához. Az ablakokat beverték, a szerkesztőségben mindenfeldaltak, a papirokat szétszórták és mikor mindeztől készen voltak, elhagyták a szerkesztőséget.

Az ismeretlen fiatalemberek látogatása közben a szolga értesítette a rendőrséget. Mamuzics kapitány rendőrökkel és detektívekkel rögtön a helyszínre sietett, de ekkor már nyoma sem volt a rombolóknak.

Mamuzics kapitány kihallgatta a szerkesztőség szolgáját és a jelenlévő hírlapírót, akik azonban nem tudtak semmi lényeges felvilágosítást adni az ismeretlen fiatalemberokról.

Az állomás mögött szétszórtva a rendőrség későn este megtalálta a szerkesztőségből elvitt papirokat és iratokat.

A nyomozást a rendőrség erőiesen folytatja.

Csöd, vagy felszámolás?

— Egy subotocai bank temetése —

A subotocai törvényszék szeptember 11-ikére tűzte ki a kényszerergyeségi tárgyalást az Általános Takarékpénztár r.-l. ügyében.

Az Általános Takarékpénztár néhány évvel ezelőtti háború kitérése előtt illemt meg fennállásának huszonöt éves jubileumát s a jubileumi ünnepségen az intézet vezérigazgatója még büszkén hangoztathatta, hogy a takarékpénztár vagyoni helyzete olyan, hogy ha a részvényeseknek és betéteseknek eszébe jutna bármelyik nap visszakérni a pénzüket, minden akadály nélkül megkaphatnák. — s most az egész részvénytöke és tartaléktöke elvesztett és a betéteseknek is csak harminc százalék jut rossz valutában.

A büszke kijelentés és a szomorú valóságra való ébredés közti időben volt a háború s a háború elsöpörte azt a bankot, amelynek vezetősége konzervatív politikával arra törekedett, hogy a részvénytöket és a betéteket csak biztosítsa, de az üzleti életben nem akarta hasznosítani.

Az Általános Takarékpénztár üzletviteléről fel kell jegyezni, hogy az a legbeszűlethebb, de egyuttal a leginkább szűk látókörű volt. A bank büszke volt arra, hogy konzervatív intézet s arra a sorsra is jutott, amelyre a konzervatív intézetek az egész Vajdaságban. A jelzővel biztosított hitelek az adósok visszafizették, az intézet a befolyó pénzt nem merte üzletbe fektetni s kockáztatni, vett érte hadikölcsönt és pénztárjegyeket, a betétei nagy részét is így akarta kamatoztatni, s minthogy a hadikölcsönök elértéktelemediek, nem tudott fizetni.

A bank közgyűlése már régebben kimondta a felszámolást. A felszámolók, hogy a csőd elkerülhető legyen, most kényszerergyeséggel próbálkoznak. A mérleg szerint a 2000 ezer korona névértékű részvénytöke egészen elvesztett s elvesztett az ugyancsak 200.000 korona értékű tartalék is. A 4.457.216 korona összegű betétből mindössze 30 százalékot lehet egyelőre visszafizetni. A többi visszafizetésére csak akkor kerülhet sor, ha a 600.000 korona névértékű hadikölcsönt és az egy millió összegű osztrák-magyar bank pénztárjegyeket sikerül értékesíteni.

A betétesek hihetetlen elfogadják a felajánlott harminc százalékos egyezséget s nem kergetik csödbe a felszámolás előtti bankot.

Fölmentették

a férjgyilkossággal vádolt asszonyt

Főtárgyalás a subotocai törvényszéken
Kedden tartották meg a subotocai büntető törvényszéken a férjgyilkossággal és hamis tanúzásra való rábírás büntetével vádolt özv. Pletl Antalné elleni főtárgyalást Pavlovics István törvényszéki elnök vezetésével.

A főtárgyalás tanukihallgatással kezdődött. Először Mayerhoff Ellát hallgatta ki a bíróság. A revolvervásárlás körülményeit mondja el.

Utána Mayerhoff Adolfnét hallgatták ki tanuként. Elmondta, hogy amikor Pletl Antal meghalt, utána egy-két nappal este megjelent üzletükben Pletlné és arra kérte őket, hogy ha majd a rendőrségtől kérdezik, hogy ki vásárolta náluk a revolvért, ne mondják meg, hogy ő vette, mert a férje öngyilkossága miatt kellemetlenségei vannak a rendőrséggel.

Mayerhoffné kötelességének tartotta az esetről jelentést tenni a rendőrségnek és még az nap este fölkereste László, akkori rendőrkapitányt, a bűnügyi osztály vezetőjét és elmondta, hogy milyen kéressel járt náluk Pletlné.

Következett Úrge Jánosné kihallgatása. A hetvenöt éves asszony az elnök egyetlen kérdésénél sem ért meg. Az általános kérdéseknél is arra a kérdésre, hogy mi a vallása, azt felelt: földmivel. Az egész esetről csak annyit tud, hogy a Pletlek nagyon nem jó élték.

Érdekes volt Krausz Jenőné Weisz Irén tanu vallomása. Elmondta, hogy az elhunyt Pletl Antal többször kísérelt meg öngyilkosságot, annyira, hogy amikor egyszer a mentőket hívták, hogy Pletl felakasztotta magát és a kötélen lóg, azt mondták, hogy ha meghal, akkor jöjjenek. A mentők előtt már ismeretlenek voltak Pletl öngyilkossági kísérletei, amelyek azonban sohasem jártak komolyabb veszéllyel. Tanu elmondja még, hogy a házaspár állandó veszekedésben élt. Pletl azzal fenyegetőzött, hogy kitárja a családját. Egyszer egy hosszú kardot vett elő és azzal hadonászott, másszor a vadászfegyverrel a füstölőbe lött. Mindig azt hangoztatta, hogy az ő élete már nem ér semmit.

— **Tábornokok a minisztereiknek helyetteséül.** Beogradból jelentik: Timotievics Koszta belügyminiszter, a minisztereiknek helyettesekéden délelőtt fogadta Hadzsics tábornok, a király első hadsegédének és Markovics tábornok, hadügyi államtitkárának látogatását.

— **Alexijevics államtitkár Novisadon.** Novisadról jelentik: Alexijevics Mita államtitkár, a BBB. ügyosztály főnöke Novisadra érkezett és meglátogatta Stefanovics Zsarko dr. polgármestert, aki megismertette vele a rendőrség át szervezésére vonatkozó tervezetét.

— **A novisadi orosz emigráncok gyűlése.** Novisadról jelentik: Mint ismeretes Ciryi nagyherceg manifestumot bocsátott ki az emigráns oroszokhoz, amelyben kéri őket, hogy őt, mint a legidősebb Romanovot támogatassák a szovjetrendszer megdöntésében. A novisadi orosz kolónia ebben az ügyben kedden értekeztetést tartott, amelyen elhatározta, hogy Ciryi nagyherceget támogatni fogják a szovjetellenes akcióiban. A gyűlés határozatát táviratilag közölték Ciryi nagyherceggel.

— **Az ellátatlan vidékek.** Beogradból jelentik: Dalmácia és Montenegro ellátatlan vidékeinek gabonával való ellátása ügyében külön bizottságot szerveztek, amely a helyszínre utazott.

— **Hitszónoklat.** Dr. Gerson József, a subotocai zsidó hitközség nagytudású rabbija kiadta legutóbb tartott hitszónoklatát, a melyel önkéntelenül is belekapcsolódott a subotocai zsidó templomban nemrég lefolyt retorikai versenybe. Milyen szentő eszmenemet, a silus ünnepi szárnyalása és a hivatásérzet szuggesztív lendülete teszik ezt a beszédet értékesé és a nyomatékosra is érdekessé.

— **Szpalajkovics párisi követ Sarajevóban.** Beogradból jelentik: Szpalajkovics párisi követ rövid szabadságra elutazott Párisból. A követ ezuttal nem jön Beogradba, hanem egyenesen Sarajevóba utazik családijához, akikkel együtt tér majd vissza Párisba.

Pletl Szilveszter tanu elmondja, hogy a házafeltek állandó porlekedésben éltek. Egyszer az öccsét is megszurta.

A többi tanu kihallgatását mellőzte a bíróság és befejezte a bizonyítási eljárását.

Uszkokovics Ilija államügyész fenntartja a vádat.

Magarasevics Sándor dr. védő hálás beszédben fejt ki, hogy a főtárgyaláson egyetlen bizonyíték sem merült fel arra, hogy Pletl Antalné gyilkolta meg a férjét, de annál több arra, hogy öngyilkos lett. A hamis tanúzásra való rábírás sem nyert bebizonyosítást, mert Pletlné csak azért kérte az elhallgatását annak, hogy ő vásárolta a browníngot, mert nem volt arra hatóság engedélye és félt az emiatt származható kellemetlenségeitől.

Ezután a bíróság rövid tanácskozás után meghozta ítéletét, amely szerint Pletl Antalné mindkét vád alól felment.

Az ítélet jogerős.

— **A subotocai vasutigazgatóság tisztviselőinek tűzfája.** Beogradból jelentik: A Novi List írja: A vasutügyi miniszter külön bizottságot delegált arra a célra, hogy Subotocira utazzék és a vasuti tisztviselők részére kiutalt, de kereskedőknek eladott tűzfaja ügyében a helyszínen vizsgálatot tartson. Nagy mennyiségű, mintegy 500—600 vagon fáról van szó, amely tűzfajt állítólag jogtalanul adtak el kereskedőknek, ahelyett, hogy a hivatalnokoknak juttatták volna.

— **A trifiaii bányászsztrájk tíz millióba került az államnak.** Beogradból jelentik: A Novi List írja: A trifiaii sztrájk által az államnak tíz millió korona kárt szenvedett. A trifiaii sztrájkban napitermelése 500 vagon. A sztrájk folytán 3000 vagon széntermelés vesztett el.

— **A rádió-állomás koncessziója.** Beogradból jelentik: A »Pravda« arról értesül, hogy a posta-és táviratiügyi minisztériumban már aláírták azt a szerződést, amely a beogradi nagy rádió-állomás felállításának koncesszióját a Societé General francia társaságra ruházza. A »Pravda« ezért éles támadásban részesíti a postaiügyi minisztert, az állítván, hogy a minisztertanács ülésén ebben a kérdésben még egyáltalában nem hoztak határozatot, tehát nem volt joga a miniszternek szerződést kötni. Emlékeztet, hogy annakidején ezzel az engedéllyel kapcsolatban sokat beszéltek a fiatal Pasicsnak közbenjáró tevékenységéről.

— **A közép-európai kérdés megoldása.** Londonból jelentik, hogy Cox kormányzó, a volt amerikai elnökeljölt nyilatkozott Európá helyzetéről és többek között azt mondta, hogy a közép-európai kérdés megoldása az Egyesült Államoktól függ. Ha amerikai intervencióra méltányos jóvátelet összegben állapodnának meg Németország, Franciaország, sőt Ausztria is nagy kölcsönöket kaphatna.

— **Az idő.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Európa nagyobb keleti felét magas légnyomás borítja, melynek magasa a Kelet-tenger és a Kárpátok között van. Nyugaton csekély depresszió vehető észre. Közép-európai az idő derül, míg nyugaton felhős és esőre hajló. Jugoszláviában a hőmérséklet magasabb hőmérséklet mellett az idő derül, száraz. Jólát: Egyelőre derült, száraz, később esőre hajló idő várható lényegesen hóvázlozással.

(*) **Dr. Vécsei Jenő** orvosi rendelője nem betetek részére. Rendel délelőtt 7—9-ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cvrilmetoda-tér 12. I. emelet, Vojnich Piroška-féle ház.

— **Utaz a motornélküli repülőgépen.** Berlinből jelentik: Röhnbén legnap a holland Fokker kétfedelű vitorlás repülőgéppel utast vit a magasba és világrekordot állított fel. Jóléte egészen győngy volt a szél, könnyűen szállott fel és 13 percig maradt a levegőben, olyan éles köröket írva le, akárcsak molyra lett volna és siklórepüléssel ereszkedett alá.

— **Magyar színészek szerződhetnek Erdélybe.** A nagyváradi lapok közlik Banu közoktatásügyi miniszternek egy újságíró előtt tett nyilatkozatát az erdélyi magyar színészeiről. Eszerint a miniszter nem akarja megnehezíteni a magyar színházak kulturumkiját s az erdélyi társulatokhoz szerződött magyarországi színészek a beutazási engedélyt rendszeres megkaphatják.

— **A rokkantak a kormány ellen.** Beogradból jelentik: A rokkantszövetség a lapokban felhívást közöl a végrehajtóbizottság tagjaihoz, hogy a szeptember elsején Beogradban megtartandó ülésen feltétlenül vegyennek részt, mert ott a kormányval szemben elfogalando további magartástöröl kell dönteni.

— **Megtalálták Krausz Simon fiának holtestét.** Budapestről jelentik: Krausz László holtestét Lendnél, Gasteintól harminc kilométernyire megtalálták. A holtestet Krausz Simon Gasteinban időző barátai agnoszállták, ami annál könnyebben volt lehetséges, mert Krausz László jóformán külső sérülések nélkül találták meg. Krausz Simon automobilon azonnal odautazott és a szükséges intézkedéseket megtette, hogy a holtestet személyvonattal Budapestre szállíttassék.

— **Beleüzlád a Dunába.** Novisadról jelentik: Lukács Ferenc munkás az egyik dunai kotrógépén dolgozott. Kedden, ebéd alatt, karjára vette gyermekét és ringatni kezdte, miközben megeszszott és a kis gyereket a Dunába ejtette. Azonnal utána ugrott, azonban a kotrógép mellett levő ladiknak hirtőve eszméletét vesztette. A jelenlevők kimentették. A kis gyereket eddig nem sikerült megtalálni.

— **Elfogott kémkedő olasz hidropolán.** Bakarból jelentik: Hétfőn Cirkenica közelében egy olasz hidropolán szállott fel, amelynek két arditiegyenruhában levő utasát az ottani katonai hatóságok gúrtizte vették. A pilótát a hatóságoknak kijelentették, hogy Luszinba akartak repülni, azonban a motor utközben felmondta a szolgálatot és így kénytelenek voltak jugszláv területen leszállni. A katonai hatóságok vizsgálata alkalmával ezzel szemben megállapították, hogy a motor teljesen hibátlan. Beogradi lapok közlése szerint a hidropolán utasai tiszttek voltak, sőt egyikük a fiemel olasz fasztaáknak ismert vezetője s az volt a feladatuk, hogy a Cirkenica közelében gyakorlatozó jugszláv hadiflotta mozdulatait kikémleljék. Mindkét tisztet internálták.

(*) **A legiztekebb és legesőbb vilásgregeli Landovic (volt Bačka) vendéglőjében.** Csak 2 órnar.

— **Hőmezővásárhelyi választás.** Hőmezővásárhelyről jelentik: Két napig tartó választás után hétfőn este nyolc órakor kezdők hozzá a szavazatok összeszámlálásához, amelyre a késő éjelt órákban készülték el. Kedd reggel kilenc órakor a városláza érkeivel kiértezték a választás eredményét. A leadott szavazatok így osztották meg a négy jelölt között: Takács József (szociáldemokrata) 2350, Kun Béla (pártonkülli kisközépárt) 2192, Lázár Dezső (egyeségsárt) 738, Budavári László (közvetlenypárt) 461. Eszerint tehát Takács József szociáldemokrata és Kun Béla pártonkülli kisközda között pótválasztás lesz.

Motor nélkül a levegőben. Gerséből jelentik, hogy a vitorlás repülőgépekkel tartott versenyen Hentzen első díjakat kapott a legkisebb és a közepes gyorsasági leereszkedés valamint a leghosszabb repülés versenyében. Utána következnek Hackmack és Botsch.

Gyűjtés a bayreuthi előadások érdekében. Wagner Siegfried a legközelebbi jövőben Amerikába utazik, hogy ott érintkezést keressen a bayreuthi eszme pártfogóival és megkezdje a gyűjtés munkáját.

Lloyd George részvesz a Népszövetség ülésében. Londonból jelentik: Beavatolt politikai körökben azt beszélik, hogy Lloyd George augusztus 30-án Genfba utazik, hogy részvesz a Népszövetség ülésében.

A milliárdoselnök lovaglómezei, az apjának meg színeszűnő kell, Párisból jelentik: Mr. Harold Mc Cormick, akinek Mathilde nevű leánya, mint megírta, ké héttel ezelőtt érkezett Európába, hogy férjhez menjen egy zürichi lovaglómezeihez, a napokban Párisban tartózkodott. Mr. Mc Cormick követte leánya példáját és szintén megházasodott: feleségül vette madame Ganna Walska newyorki primadonnát. Az amerikai milliomos pár hónappal ezelőtt vált el a feleségétől, aki John D. Rockefellernek a leánya. Új felesége olvált asszony, akinek a férje Alexander Smith, főherceg, Amerika egyik leggazdagabb embere volt. A primadonna elválását kimondó bírói végzés éppen azon a napon lépett hatályba, amikor Mr. Mc Cormickkal egybekelt. Az esküvő nagy titokban történt meg; az egészről csak két tanu tudott.

Svédországban győzött — az alkohol. És pedig szótárbéggel. Stockholm napokig dúlt a propagandacsata, amely két élszánt táborra osztotta a különben derék, savóvérű svédeket: az itóka-ellenesekére és az alkohol barátaira, akik is nyíltan hirdették, hogy gy kupica snapsz még nem árt, sőt ódjárai használni kellemes közérzést idéz elő. Nos, a voksok nagy döntő ütökezte, amelyben teljes harci dresszben vett részt minden huszonhárom éven felüli svéd férfi és asszony, hétfőn zajlott le egész Svédországban. És ami előre látható volt, bekövetkezett. Mára ugyanis világra futott már a félhivatalos stockholmi jelentés, hogy az alkohollelencek 772 772 szavazatával ezebben az alkoholpártiak 864 536 voksot adtak le, tehát öntegye négy és fél háborus létszámú hadtestnyi többséggel győztek. A csufosan megvert ellenfél — hír szerint — élénk vítvédharok közl sietve visszavonult, a győztes fél viszont halottai torval kapcsolatos nagy áldoásba fogott. Még most is isznak.

1200 koronát juttatott Pietsch Ferenccé urnó a gyermek-liga javára a Párisban tartott folyó hó 24-én nagysikert ért »Dupa anyós« című szindarab tiszta jövedelméből.

Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova-utca 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félelemetlen, modern szépségápolás, arcbróhmiasztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végeles eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, pudingok, gyógyszerpáncok, arcfehérítő és szeplőkencsők stb. 2804

(x) I. M. Ovadia beogradi ügyvéd, telefon 1548., Kralja Milana 9 (az udvarban). Interveniál minden ügyben a hatóságoknál. Levelez szerbiül, magyarul. 3748

Dr. Bányai Andor orvos házaérkezett és rendelését újból megkezdte. 5802

Dr. Herman Károly orvos németországi utjáról visszatért és rendelését újból megkezdte. Rendel. d. a. 8-10-ig és d. u. 2-5-ig. Rudics-u. 2. Röntgen. 3747

Sefesits Lajos-féle bankette előegyezői lehet az ipartestület legyzőinél és a rendezőbizottság tagjainál. Intézőbizottság.

Dr. Kosztolányi Árpád orvos rendel. Wilsonova-utca 34. szám alatt (a polg.-iskola mellett) csecsemő- és gyermekbetegnek délelőtt 8-10-ig, bőséges nem-betegeknek délután 1/3-tól fél 5-ig és fél 7-től fél 8-ig. (Salvaran olások vérbaesoknak).

SPORT

Vasárnap megkezdődik a bajnoki szezon. Az őszi bajnoki mérkőzések vasárnap megkezdődnek. Elsőnek Bácska játszik a Sport csapatával, amely — tekintve nagy legyöngülését — nem lesz komoly ellenfele a komplett bajnokcsapatnak. Egyáltalán ebben a szezonban egyetlen egy csapat sem veszélyeztetni Bácska hegemóniáját. A ZsAK, amely a jelenlegi körülmények között az egyetlen erős riválisa lehetne, a második osztályban fog küzdeni. A Sand, amely eddig is játékerő dolgában leginkább megközelítette, egyelőre még nem heverte ki teljesen azokat a vérvesztéseket, amelyek az elmúlt hónapokban érték. Ha azonban — mint hírlék — ismét erőre kap, úgy ha nem is tudja föle elragadni a vezetést, mindenesetre nagyon meg fogja szorítani a Bácska legénységét.

Kovács visszalépett a Sandba. Mint értesülünk, Kovács, a Sand volt kiváló játékosa, aki legutóbb a ZsAK csapatába játszott, nóból visszalépett egyesületébe.

Unirea—BSK 1:0. A temesvári Unirea, amely itt Subotícán nem mutatott semmi különöset, váratlanul megverte Beograd bajnokcsapatát, a mely unalmas, lélek nélküli játékot mutatott.

TÖZSDE

Novisadi tözsde. A kettős ünnep után az üzletkedv fölélenkült. Különösen a lisztben volt nagy kereslet. Az árak emelkedést mutatnak. Buza ab Bácska 440—443.75, az Szerémség 445, ab Bánát 437.50. Arpa ab Bácska 387.50, tavaszi árpa 400. Zab 330, tengeri ab Bácska 337.50—342.50. Bab ab Bácska 400. Liszt, mulás ab Bácska 640—650.25, kettős 612.50—615, hatos 550—562.50. Korpa ab Bácska 215.

Zagreb, augusztus 29. Zárulat. Bécs 13.50, Berlin 7, Budapest 5.30, Prága 365, Páris 712.50, Milanó 415, Newyork 30.

Zürich, augusztus 29. Zárulat. Berlin 0.37, Holland 20475, Newyork 525.75, London 2346, Páris 4065, Milanó 2320, Prága 1875, Budapest 0.29, Zagreb 1.50, Varsó 000650, Bécs 00050, Osztrák bélyegzett 00075.

Budapest, augusztus 29. Zárulat. Napoleon 7100, Font 8486, Leva 1070—1100, Dollár 1865—1915, Francia frank 143—147, Márka 145—160, Lira 81—83, Osztrák korona 225—235, Lei 1700—1750, Szokol 70—72, Dinár 21.00—21.40.

Beograd, augusztus 29. Zárulat. London 381, Páris 6570, Newyork 8518, Prága 320, Milanó 400, Berlin 673, Bécs 0.13, Budapest 5.40.

Testszínű fürdőfűzők, melltartók és mellfűzők hasszorítóval készülnek Steinné Schaffer Margit fűző szalonjában Karadziceva n. 7. (Bárding-köz.)

Valódi Erényi-féle Diana Sósorszesz
a legjobb házszer, minden házban nélkülözhetetlen

Hásmáják: mint kosmetikai cikket hajpótlásra, mint szájvizet, mint rhumás fadalmak elleni szerbéd rzseltésre, mint gyomr rzsérők, mint fogcséppel stb.

Hásmáják utasítás minden üveg ez mellékelet

Egy kis üveg ára 6—dín.
Egy középnagy 16—dín.
Egy nagy üveg 32—dín.

Az egész országban mindenütt kapható! Utaladjunk olcsó értéketlen utaztatni!

Fogalomba hozza: Jugopharmacia r. t. Biansoztalya Zagreb, Prilaz 12. Telefon 9—22.

Viszonteladónak magas em. edmény Kivántra külön árajánlat

Vezérképviselőt a vojvodina részére: KORODI LAJOS és TÁRSA, NOVISAD, Ustavska ul. 12.

Kérdezze 3380
meg házi orvost és ő is igazolni fogja, hogy jó és megbízható fertőtlenítőszernek egy háztartásban sem szabad hiányozni. Sebek és sérülések kimosására, a betegségek való fertőtlenítésre helyyék intim toletteljé: legszob bojr

1—2 százalékos oldatban. A Lysoform évtizedek óta bevált, tudományos megvizsgált fertőtlenítő szer. — Kapható használati utasítással minden gyógyszerárban és droguerában.

Főelrusító Jugoszlavia területére: **Jugopharmacia D. D. Zagreb, Prilaz 12.**

Viszonteladónak magas em. edmény! Kérjen ajánlatot!

Táviratcím: GROZIT. BEOGRÁDI ASZFALT ÉS KÁTRÁNYTERMÉKEK GYÁRA BEOGRAD, VUKA KARADŽICA 6. Telefon sz. 806.

TERMEL: „GROZIT“ börtetőfedőlemezt, aszfalt-és kátrány tetőfedőlemezt, kátránykőolajat, karbolineumot, facemenetet, tető-és vaslakot, kűszénszurkot keményet és puhát, naftalint és minden egyéb ilyenmü terményt.

KAUKSUK ASZFALT MŰFEDŐLEMEZ SZÁRTALAN BÖRFEDŐLEMEZ ERŐS TARTÓS VÍHARTALLO

CSAK ESEM ÜNIVÉVAL ELLÁTOTT FEDŐLEMEZT FOGADJON EL! GYARJA-BELGRÁDI ASZFALT ÉS KÁTRÁNY VERGVIKEMÉNY GYÁRA

GÖMBÖLYÜ ÉS SZÖGLETES DOBOZOK
FISCHER ERNŐ
doboz és üzleti könyvek gyárában, Karadziceva alica 26. (Saját ház) Felvételi iroda Pašiceva alica 9. Telefon 62.

írják, noteszok, mindenféle üzleti könyvek és aszterok izléses kivitelben, jutányos áron készülnek

Lithographiai részvények, betétkönyvek, csekklapok, főbbszínü címkek igen jutányosan készülnek Pašiceva-alicai lithographiában

NYILTTÉR.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a t. vevőimet, hogy a Faragó és Lauevits cég a mai napon megszűnt és fűszer-, gyarmat- és festékárúnygokereskedésem VI. Tolstojeva ulica 11. (a kenyérgyár mellett levő utcában) saját házamba helyeztem át, amelyre ezután van szerencsém vevőim figyelmét felhívni, előre is biztosítva a legjobb és leggyorsabb kiszolgálásról.

Telefon: 690.

Teljes tisztelettel

Lauevits Szávó

b135

Bortermelők!

Nagyobb tétel

mustot

vásárolók előre is. Afánlatokat kérek Senčanski put 17.

Schwarz borkereskedő

WEITZENFELD és TSA
SUBOTICA oooooo TELEFON 190.

Iroda: Városi bérpalota. Kötélgár: Sental-put. Alapítva 1902. oooooo Táviratcim: Kon deripar.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS

Ajánl: Lópokróckokat, tüzőltő és kerti tömlőket, ujlisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket juttából és lenből, mindenemű házivásznat. **Zsineg, kötél és hevederek.** 712

Vaskereskedőknek ajánl helyi üzembem készült fűstcsöveket, sajtolt könyököket a legjobb minőségben és a legolcsóbb áron.

GUBA JÓZSEF

vas, szerszám és mezőgazdasági gépkereskedő
BÁCKA TOPIA. 5353

Stand 67.

Stand 67.

FA- és JÁTÉKÁRUGYÁR

BRAĆA SPITZER
SUBOTICA

A ljubljana mintavásáron

„E” Pavillon, Stand 67.

alatt állítja ki gyártmányait.

Legjobb alkalom

karácsonyi áruk

bevásárlására.

6171

Katonai szolgálat

és mindenemű ügyben, szolgálati idő megrövidítése stb. stb.

Utlevélügyekben ki bárhova szóló utlevelet — Amerikába is — vagy Jugoszláviába való beutazási engedélyt akar.

Nyugdíjasok, akik nyugdíjukat és drágasági pótlékukat gyorsan akarják szabályoztatni, forduljanak a

Tudakozó Irodához
Sub tica,
[Kralj Aleksandrova ul. 9.]

Vas- és fémöntvényeket gyárt, nikkelez és galvanizál

KRAUSZ

V-Beckerek, a törvényszéki palota mellett.
Telefon 329. 5904

Berkes F. Béla

könyvkötő

KÜLÖNLEGES
DISZMUNKÁK
VÁLLALATA

Subotica barátok temploma mellett
Készít minden e szakmába vágó munkát mérsékelt árák mellett.

5346

SZÉN

200 vagon állandóan raktáron ipari vállalatok, téglagyárok, cséplőgépek és kovacs-műhelyek számára. Kovács és faszén. Csak vagonszámra azonnali szállítás mellett 5366

Vilim Spitzer, Zagreb
szénnyagkereskedése

Hatzova ul. 25. Telefon 6-76.

Subotica egyik legjobb nevű cipésze teljesen berendezett modern üzlettel és gépekkel 50—60.000 dinár tökével lehetőleg szakértő társat keres. Leveleket „Szakértő-társ” jellegre a kiadóba kér.

„Ganz”, Siemens-Schuckert, A. E. G. stb. gyártmány

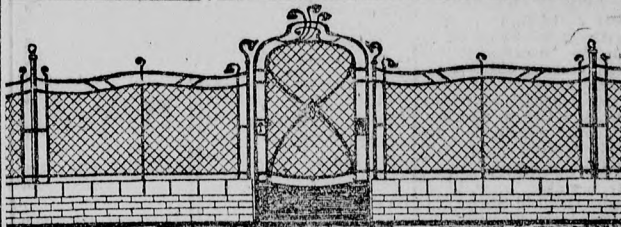
elektromotorok és dinamók

állandó raktár:

KRAUSZ MIKLÓS NOVISAD

Futoška ul. 22.

Telefon 325.

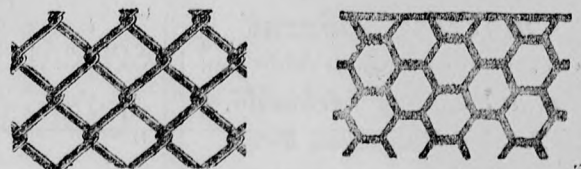
KRAMER TESTVÉREK
SODRONYÁRUGYÁRA NOVISAD.

Iroda: Futaki u. 114. Sürgőnyeim: Kramer Testvérek. Gyár: Kislimán Gyár-u. TELEFON: 317.

GYÁRTMÁNYAINK:

Hatsarkos, többször csavart fonatok 52 mm., 42 mm. és 21 mm. lyukbősséggel. — Négysarkos kerítés fonatok, minden lyukbősséggel és dróterősséggel. — Tennis drótháló, légyszövetek, horgonyozva és festve. — Tűskésdrót. — Rabicszövetek és rabicfonatok és cementáru gyáraknak és építkezésekhez. — Lábtörősk kerettel és keret nélkül sodronyfonattal. — Kerítések, ajtók, kapuk, rácsok a legmodernebb kivitelben vas kerettel és grippelt fonatokkal. Ablakvédőrácsok. — Drótszövetek a legsűrűbb számokig, vas, horog, réz és phosphorbronzdrótból. — Platinált acélszövetek és koptató szövetek malmok részére. — Szűrőszövetek kutakhoz réz, vörösréz, és ónozott rézdrótból. — Áthányó rosták vas és fakerettel. Szelelőablak, bakerfonatok. — Szíták és rosták a legjobb kivitelben. — Ágybetétek vas- és fakerettel. Madracfonatok, huszakrények, baromfi ketrecek s egyéb drótmunkák.

RAKTÁRON SVÁJCI SZITASELYEM. Kérjen árajánlatot.

BERSON

GUMMISAROK ÉS TALP

MEGÓVJA LÁBBELIJÉT TARTÓSAN ÉS ELEGÁNSAN.

Kapható minden jobb bőrkereskedésben. Nagyban:

BERSON-KAUCSUK R. T. ZAGREB, WILSON-TRG 7.

KORZÓ MOZI

1922. aug. 31-én csütörtökön

SZEZONNYITÁS!

OSIRIS TITKA miszlikus óráma 5 felv. Észereplők:

A német filmművészet legkiadátóbbjai.

KORZÓ MOZI

1922. aug. 31-től szept. 3-ig, csütörtöktől—vasárnapig

OSIRIS TITKA

mistikus dráma 5 felvonásban.

FOGLALKOZÁS

HÁROM tisztességes nő (gyermektelen) azonnal alkalmazást nyer a *Salome Barban*, a munka könnyű, jó fizetés, állandó alkalmazás. A szerb nyelven kívül a magyar nyelv tudása is szükséges. Jelentkezni lehet a Bar irodájában. 6166

MALOMRAKTÁROK üzemszerű könyvelő 10 évi gyakorlattal állást változtatná. Megkeresések *Becsület* jellegre Antók Anna könyvtáreszk. St. Bececskútlódon. 6157

ÜGYVES VARRÓNÓ, ki férmenem és felsőruhák készítését vállalja, olcsón járulakhoz ajánlkozik. Cim Jukičeva ul. 28. 6040

RÖVIDÁRU ENGRÖSS szakmában teljesen perfect és feltétlen megbízható utazó keresetlik, ki Bácska Bányában jól bevett vezető. Csakis olyanok ajánlkozzanak, kik feltétli feltételeknek megfelelnek. Cim a kiadóban. Gyarmati megbízható kifüggető felvételtik. 6149

FOGTECHNIKUS teljesen perfect állást keres. Leveletet Grünfeld Sándor Novisad Lipkovits trafik. 6087

Egy 28 éves intelligens elvált, asszony házvezetőnő állást keres magányos úrnál, beszél szerbül és németül. Pusztára vagy vidékre is elmegy. Leveletet „Rendszeretel” jellegre a kiadóhivatatalba kér. 4145

KERTÉSZI konvenciók állás töltendő be Schaffer Gyula kutaspusztai gazdaságában. Az állásra csak olyanok pályázzanak, kik úgy a disz, mint a konyhahelyettesekben teljes jártassággal bírnak és önállóan is dolgoznak. Posta, vasut (Feketi Bácska). 6182

STARI BEČEJEN 38 éve fennálló jóforgalmu vendéglői üzlet teljes felszereléssel eladó. Komoly érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt dr. Farago Jenő ügyvéd Stari Becej. 6179

DEUTSCHE Erziehlerin, 27 Jahre alt, hier fremd, mit französischen und perfekte Schneiderin sucht Posten ab 15. September. Adresse in der Administration. 6168

UTAZÓ, ki a rövidáru szakmát tökéletesen bírja, azonnali belpérsre keresetlik. Cim a kiadóban. 6176

GAZDASZONYT keresek szállásra dr. Lébl Zrinjski trg. 10. 6173

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hirdetés! Egyekben felvilágosítást. Apróhirdetés egy szöveg 2 K, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Logikább apróhirdetés ára 20 K. Apróhirdetéseket felvesz Szabotica a kiadóhivatatal Alexandrova-utca, Lelbach-ház és Schlanger hirtelapárda a vasuti park mellett. Vidékre valamennyi felármaték. Előfizetési díj havonként 30 din., negyedévre 90 din., kéredekakódokékhöz válaszhelyeg mellékelendő.

FOURRES-CARAMEL munkást és két 16 éves tanuló felvesz *Ruff* cukorkagyárt Wilsova ul. 13. 6174

VETEL-ELADÁS

GYÓGYSZERTÁRUM fogal és jog nélkül eladó Wagner Agost Dobrica (Bánát). 6152

SOMBORBAN 2—3 szobás házat keresek megvételre, lehetőleg szerb temető felé vezető uton vagy annak közelében. Ajánlatokat ár megjelöléssel *Lakó ház* jellegre a kiadóban. 6166

CSERÉPKALYHÁT venni Basch és Vigli fakeskedők. 6184

NÉGYIARATU szállítható malomberendezés komplett utánnyá áron és prima lucernamag azonnal kapható, Biliczky Károly gépüzletében Senta. 6164

HÁROM ELEFÁNTSONT golyó 6 francia dáko, machagóni állványok újak, eladók. Nagy Sándor B. Topola. 6153

500 DARAB boroshordó 25 literfő 1000 literig eladó. Rapp György kádármeister Halasi put. 13. Ugyanott minden e szakmába vagy javítás elfogadatik. 6115

ELADÓ két darab 8 HP. Hoffer Schiranz gyári magánjáró hozzávaló két darab 54 collos gyűrűs Hoffer cséplőkkel, Hoffer elváltorral és teljes Hoffer-gyári felszereléssel. Cim Csapanda Bač. 6073

VAJJON?

hol lehetne jó és olcsó polgári és egyenruhát beszerezni

NÁVAY ISTVÁN

újonnan a legmodemből berendezett a saját vezetése alatt álló üzletében, ahol jó és olcsó divatszövetek is vannak raktáron. Somborski put 2, (Dr. Kiss házában.) Pontos és figyelmes kiszolgálás. Szolid árak!

Művezető

vagy főgépészti állást keres

előrangú szakterő, Vissgai vannak, az összes gépekről nafta és gázmotorokról és magas felkészültségű elektrotechnikáról. Ajánlatok „Smolka” hirdető irodába Novisad, Futoska-utca 24. postahók 92. keretnek.

ELADÓ a beltéren egy jóforgalmu ÜZLET más vállalat miatt. Cim a kiadóhivatatalban.

FESTÉKEK, FÉNYMÁZ (LAKK) FIRNIS és mindennemű vegyi készítmények SPECIÁLISKERESKEDÉSE Kérjen árjegyzéket! „COLOR” ZAGREB PETRINJSKA ULICA 59. 5740

LIFKA MOZI

1922. aug. 31-től szept. 3-ig, csütörtöktől—vasárnapig

STELLA MARIS

film-dráma 5 felvonásban. Főszereplő: MARY PICKFORD.

Magnesit a legjobb feldolgozószítató. Kapható illés gyógytárban főposta átlélenében. Ára 5 dinár.

MEGVETELRE keresek 25—30 köbméter ürtartalmu, bármilyen alaku vas-tartályt, famegmunkáló gépeket, hengerezéket, malomberendezési tárgyakat, mindenfajta motorokat, benzines hordókat. Petrács László Veliki Bečekere. 6009

ELKÖLTÖZÉS MIATT eladó ház, melyben fűszerezők, rövidáru üzlet, italmérséi engedéllyel 12 ezer lakosu községben (Bácska) Malusev Iroda. 6190

KERESEK 28—30 colli cseplőgépgarnitúrát benzinnmotorral vagy külön cseplőt. Cim a kiadóban. 5972

ELADÓ BIRTOK Somborban a városított két kilométerre kövezett országút mellett eladó, egy szállás ur lakással és gazdasági épületekkel, mely áll 75 katasztrális hold földből — ugyanott esetleg eladó 25 hold szántóföld épületek nélkül. Bővebb értesítés nyerhető: Sombor Bojovics Péter-utca (Erzsébet-törút) 14. sz. a. 6177

KÜLÖNFÉLE

ARANYAT, BRILLIANST, drágaköveket legmagasabb árban veszek. Orákat és ékszereket legzsakoszerűben javítok és legolcsóbban árusítok *Friedmann* Dezső órás és ékszerész Subotica, Alexandrova ul. Allami tisztviselőknek javításoknál 20 százalék engedmény. 6086

SOMBORBAN tisztviselők, kereskedelmi és ipari alkalmazottak, diákok jó házi kosztot kaphatnak. Cim: Miladjev Sava könyvtáreszkedőnél. 6007

GUMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska-ut. 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatatala is felvesz.

ELVESZETT egy fuvarokmányokat tartalmazó börtáska, megtalálójára illő jutalom ellenében adja le a kiadóhivatatalban, leszállás a névze értéketlen okmányokat. 6172

ELVESZETT hétión d. e. 1 tucat szipka. Kérem a becsületes megtalálót leadni Frankopanska ul. trafiküzlet. 6169

SAMOTTATÉGLÁT

ÉS SAMOTTA-VAKOLATOT minden mennyiségben az összes iparosoknak azonnal szállít

„GRADIVO” KERESK. TÁRSASÁG Telefon 5—55. ZAGREB Bogovicsa ul. 3.

NAGY RAKTÁR

tagestanékban (divánáthuzatok), klub-garnitúrákhoz való bőrből, butorszövetekben, plüssökben, moquetekben, matrac és redőny-gradlikban, afrique, lőszőrökben, butorugókban, jutavásznakban, felvászánakban, szőgekben és különféle kárpitoskellékekben.

Legolcsóbb árak!

J. OMERZO I DRUG ZAGREB, Petrinjska ul. 3. (az udvarban) Telefon szám 21-83. 5841

A jó szem a legfőbb kincs!

Ne rontsa a szemét, használjon Zeiss punktál szemüveget. Minden rendszerű szemüveget mérték után készít

DEUTSCH

optikus Subotica Alexandrova-u. 5.

A Vajdaság legrégibb optikus üzlete.

MÉRLEGGYÁR

Sebestyén és Szenes

Subotica, Sencanski-put 23. Telefon 72. Gyárt:

üzides, körtésmérlegeket és fahosszmérleket. Megrendelésre készit mindenféle rendszerű üzides, százas és szekérhúdmérlegeket.

Vállal:

mérlegjavításokat. Beépített mérleg javítását helyszínen eszközli.

Azonnali szállításra ajánl:

500 és 750 kg-os fenyő és tölgyfa üzidesmérlegeket erős kivitelben, 10, 15, 20 kg-os mérhataral körtés mérlegeket, továbbá 1000 kg. hordaképesű százas és üzides mérleget. 4913

Gyakorlattal bíró mérleg lakatosokat keresünk és tanoncokat magas fizetéssel felveszünk.

Stari Becején

két elsőrendű szálló

a Bristol és Tisza szálló

mozgós zinházzal

és összes berendezéssel más vállalat miatt

eladó esetleg bérbeadó.

Tucakov Milán, Stari Becej.

LIFKA BIOSKOP

1922. augusztus 31-én csütörtökön

Nagy szezonnyitó előadás!

Amerika körülrajongott filmprimadonnájával a főszerepben, MARY PICKFORD-dal

STELLA MARIS

Film-dráma 5 felvonásban.